Een vloer vol toekomst: ROVE architecten en Bosq geven vaste grond aan circulaire visie

In een wereld waar bouwen vaak synoniem staat voor nieuw of afbreken en vervangen, kiest ROVE architecten resoluut voor een andere aanpak. “We willen aantonen dat circulair perfect mogelijk is”, zegt Koen Roelens, medevennoot van het Mechelse architectenbureau. In hun pas vernieuwde kantoor voegden Koen en zijn collega’s de daad bij het woord. Samen met Bert Leysen van het Mechelse houtverwerkingsbedrijf Bosq bekleedden ze hun nieuwe werkvloer met meer dan 100 m^2 circulair parket, gemaakt van oude, Mechelse meubels. Het bewijs dat urban mining en circulair bouwen hun plek hebben in de stad van vandaag, en morgen.

Van oude meubels naar een waardevolle, duurzame vloer

In het nieuwe kantoor van ROVE architecten ligt een bijzondere vloer. Niet eentje uit een catalogus, maar een circulaire vloer gemaakt van oude, Mechelse meubelstukken, zorgvuldig verzameld, herwerkt en geplaatst. De vloer is letterlijk het fundament van het circulaire verhaal dat ROVE samen met Bosq en andere partners wil schrijven.

Voor Koen Roelens en zijn team is dit dus veel meer dan een interieurkeuze. “Die vloer is het vertrekpunt”, zegt hij. “Hij belichaamt precies waar wij voor staan: modern en huiselijk bouwen en zoveel mogelijk met wat er al is. En vooral: tonen dat het kan; met de juiste visie, mindset en partners. Daarom willen we naast ontwerp- en bouwpartner ook een goede adviseur zijn voor iedereen die op zoek is naar een woning en geïnteresseerd is om circulair aan de slag te gaan.”

Urban mining geeft Mechelse meubelgeschiedenis een toekomst

De.rijke?Mechelse.meubelgeschiedenis.krijgt.hier.een.lange?nieuwe.toekomst.als.een.duurzame.vloer¡

De unieke circulaire vloer is het resultaat van een samenwerking tussen ROVE en Bosq. Daar bouwden Bert Leysen en zijn team de afgelopen jaren heel wat ervaring op in het produceren van duurzame fineer, gemaakt van eigen reststromen en ander houtafval. Voor dit project gingen de twee partners nog een stap verder en zochten ze in de stad naar grondstoffen voor het circulaire

parket. Urban mining dus! En met succes, want in de loods van meubelrestaurateur Didier Van Calster van Dilvaco, vonden ze precies wat ze zochten. Oude Mechelse meubels die geen tweede leven vonden op de meubelmarkt. Maar waarvan het hout wel prachtig en uiterst kwalitatief was. Ideel dus om een hoogwaardige nieuwe bestemming te krijgen.

“Wat dit project nog mooier maakt, is dat de rijke, maar grotendeels verloren Mechelse meubelgeschiedenis hier een lange, nieuwe toekomst krijgt als een duurzame vloer,” zegt Koen trots.

“Bert bracht ons bij Didier, één van de laatste restaurateurs in de stad. Hij gaat binnenkort op pensioen, zou zijn zaak stopzetten en moest dus zijn pand leegmaken. De talloze, Mechelse meubels die we bij hem vonden, bleken de perfecte grondstof te zijn voor onze vloer. De puzzelstukken vielen dus mooi ineen.”

Wat het hele verhaal nog mooier maakt, is dat het nieuwe kantoor van ROVE gevestigd is in het industriële pand waar een van de laatste ambachtelijke meubelzaken van Mechelen gehuisvest was. De toenmalige zaakvoerder Ivo Van de Put (+ 2016) heeft Mechelen en het Mechels meubel mee op de kaart gezet. Dat de producten die hier ooit vertrokken, vandaag in een nieuwe vorm terugkeren naar dit pand is geweldig. Hoe rond kan de cirkel zijn?

Goede samenwerkingen, waardevolle circulaire resultaten

De.goede.kwaliteit.en.de.lokale.en.sociale.tewerkstelling.en.afvalreductie.die.we.ermee.creëren.maakt.de.waarde.van.onze.circulaire.vloer.ontzettend.groot

Van oude meubels naar nieuwe fineer en vervolgens naar een volledige, circulaire vloer; volgens Koen en Bert wordt zo’n ambitieus project haalbaar dankzij goede, sociale en lokale samenwerkingen.

“De meubels worden verzaagd tot planken die vervolgens aan elkaar worden gezet tot balken waar we tenslotte fineer van maken”, licht Bert toe. “Dat is veel werk, maar omdat we dat doen in samenwerking met een lokaal maatwerkbedrijf en omdat je voor dergelijke reststromen een eerlijke, maar relatief lage prijs betaalt, blijft de kostprijs ervan realistisch.”

Is circulair bouwen dan goedkoper? Volgens Koen niet. “Houtafval op de container gooien is nog steeds makkelijker”, vertelt hij. Maar het prijsverschil is niet erg groot, benadrukt hij. Zeker wanneer je de vele voordelen en toekomstige regelgeving in rekening neemt. “De kwaliteit is erg goed en met de lokale en sociale tewerkstelling en afvalreductie die we ermee creëren is de waarde van onze circulaire vloer ontzettend groot. Bovendien zal de overheid binnenkort labels introduceren waarmee we de voetafdruk van een gebouw in kaart moeten brengen. Daarmee zal de nood aan circulaire oplossingen nog toenemen.”

Trekkers, doeners en circulaire databanken

De samenwerking tussen ROVE architecten en Bosq is een succes. Toch stellen Koen en Bert vast dat er nog heel wat moet gebeuren om van circulair bouwen de norm te maken.

“Als je wil, kan het”, zegt Bert overtuigd. “Maar dan hebben we meer mensen nodig die denken zoals Koen. Mensen met de mindset om ervoor te willen gaan. Mensen die aan de kar willen trekken.”

Volgens Koen begint dat bij bouwheren en architecten. Zij moeten de tijd nemen om op zoek te gaan naar circulaire mogelijkheden. En daar is dan weer bewustwording voor nodig die gestimuleerd moet worden vanuit netwerken en organisaties zoals de Orde van Architecten en het Netwerk Architecten Vlaanderen.

Tenslotte signaleert Koen een nood aan materiaaldatabanken. Want een succesvol circulair project begint bij kennis van de beschikbaarheid van materialen.

“Wij designen en ontwerpen, maar zonder kennis van beschikbare materialen komen we niet ver”, vertelt hij. “Een databank en een gecentraliseerde hub zouden grote impact kunnen hebben op de ontwikkeling van urban mining en circulair bouwen. Zo’n hub brengt ook alle betrokkenen bij elkaar, zodat de stap om samenwerkingen te starten kleiner wordt.”

Circulaire oproep

Durf te kijken wat mogelijk is! Durf te vragen naar materialen! En vooral: durf te kiezen voor circulair! Deze oproep willen Koen en Bert samen doen aan alle sectorgenoten, bouwheren, aannemers en andere betrokkenen. Want circulair bouwen is geen toekomstverhaal meer – het is hier en nu. In het kantoor van ROVE architecten en op talloze andere plekken. Het is gewoon een kwestie van doen.